

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 58 hallituksen esityksen johdosta valtioneuvoston lainanottovaltuuksista vuonna 1992

Eduskunta on 19 päivänä syyskuuta 1991 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 58 valtioneuvoston lainanottovaltuuksista vuonna 1992.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa vero- jaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina finanssineuvos Inga-Maria Gröhn ja finanssineuvos Immo Pohjola valtiovarainministeriöstä sekä toimistopäällikkö Martti Lehtonen Suomen Pankista.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä valtion ensi vuoden tulo- ja menoarvioksi on arvioitu, että nettolainanoton tarve on 28 125 miljoonaa markkaa. Valtionvelan kuoletusten määräksi on arvioitu noin 11 000 miljoonaa markkaa. Valtion bruttolainanoton vähimmäismäärä olisi siten 39 125 miljoonaa markkaa. Ensi vuonna on mahdollista lainaehto- ja irtisanomisperusteella ulkomaisia lainoja ennen aikaisesti takaisinmaksettavaksi noin 2 200 miljoonaa markkaa. Lainanotossa on tarkoitus edelleen käyttää myös laina-ajaltaan alle yhden vuoden pituisia velkasitoumuksia, mikä lisää omalta osaltaan bruttolainanottoon tarvittavan valtuuden määrää. Edellä selostetun perusteella hallitus ehdottaa, että vuonna 1992 tulisi varautua kaikkiaan noin 55 000 miljoonan markan bruttolainanottoon.

Lisäksi voidaan tarvita rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa sekä tilapäisesti myös erittäin lyhytaikaista, tililuoton kaltaista rahoitusta maksuvalmiuden päivävaihteluiden tasoittamiseen. Valtioneuvostolle tulisi myös antaa mahdollisuus siirtää määräämissään rajoissa lainanotosta päättäminen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi.

Hallitus ehdottaa, että edelleen käytettäisiin koron- ja valuutanvaihtosopimuksia sekä uusien että jo otettujen valtiolainojen osalta. Tehtävien

koron- ja valuutanvaihtosopimusten määräksi esitetään yhteensä enintään 15 000 miljoonan markan lainapääomaa päätöksentekoa jankoh- tien valuuttakurssien mukaan laskettuna.

Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesityksen tasapainottaminen perustui 28 125 000 000 markan määräisen nettolainanoton ja 39 125 000 000 markan määräisen bruttolainanoton vähimmäismääriin. Tällä perusteella hallitus pyysi eduskunnalta valtuutta 28 125 000 000 markan määräiseen nettolainanottoon siten, että bruttolainanoton määrä saa vuonna 1992 olla enintään 55 000 000 000 markkaa.

Valtion budjettitalouden netto- ja bruttolainanottomääriä ei voida vielä tässä vaiheessa esittää täsmällisesti, vaikka ne ovat tehtyjen ratkaisujen johdosta tarkentumassa. Valtion verotulojen määrä tulee supistumaan tulo- ja menoarvioesityksessä esitetyistä määristä huomattavasti. Tämän lisäksi valtion tulo- ja menoarvioesitykseen sisältyvien menojen määrä kasvaa. Nämä tekijät kasvattavat vuoden 1992 netto- ja bruttorahoitustarvetta.

Valtioneuvostolle myönnettävät vuoden 1992 lainanottovaltuudet on välttämätöntä saada eduskunnassa käsitellyiksi hyvissä ajoin vuoden 1991 joulukuussa, jotta vuoden 1992 lainanottoa voidaan alkaa toteuttaa heti vuoden 1992 alusta lukien. Edellä todetusta johtuen valtiovarainvaliokunta ehdottaa, että eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla vuonna 1992 yhteensä enintään 40 000 000 000 markan määräiseen nettolainanottoon ja yhteensä enintään 60 000 000 000 markan määräiseen bruttolainanottoon.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla vuonna 1992 yhteensä enintään 40 000 000 000 markan määräiseen nettolainanottoon, kuitenkin siten, että uusien valtiolainojen bruttomäärä on yhteensä enintään 60 000 000 000 markkaa, ja siten, että valtioneuvosto voi määräämissään rajoissa antaa lainanotosta päättämisen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi,

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi käyttämään valtion

maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion kausiluonteisten menohuippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksemmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa harkintansa mukaan, sekä

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tekemään otettuihin ja otettaviin valtiolainoihin liittyviä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia pääomamäärältään yhteensä enintään 15 000 000 000 markan lainojen osalta ja lisättyinä koronvaihtosopimusten osalta määrällä, joka näitä tarvitaan väli-vaiheena valuuttoja toisiin valuutanvaihtosopimuksiin vaihdettaessa.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1991

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tenhiälä, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Huhhtanen, Kallis, Laaksonen, Lahti-Nuuttila,

Louvo, Luukkainen, Malm, Sasi, Savolainen ja Turunen sekä varajäsenet Alaranta, Apukka, Backman, Lehtosaari, Linnainmaa, Renko, T. Roos ja Savela.